

VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS
RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

KONSULTACINĖS TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

Nr.
Vilnius

Posėdis įvyko 2025-09-04.

Posėdžio pirmininkė Editą Janušienė.

Posėdžio sekretorė Renata Lukaševičienė.

Dalyvavo: Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM) viršininkė Editą Janušienė, VMI prie FM viršininko pavaduotojas Artūras Klerauskas, VMI prie FM viršininko pavaduotoja Eglė Ramanauskienė, VMI prie FM viršininko Teisės departamento direktorė Rasa Virvilienė, VMI prie FM Administravimo departamento Priėmimo ir dokumentų administravimo skyriaus vyresnioji specialistė Renata Lukaševičienė, Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacijos (toliau – LBAA) kolegijos narė Rita Barišauskienė, Lietuvos prekybos įmonių asociacijos (toliau – LPJA) atstovas Arkadij Freidenzon, Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmų viceprezidentė Vaida Butkuvienė, Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidentė Aurelija Maldutytė, Lietuvos verslo konfederacijos generalinės direktorės pavaduotojas Emilis Ruželė, Lietuvos pramonininkų konfederacijos atstovė Eglė Stonkutė.

Stebėtojo teisėmis dalyvavo: Lietuvos mokesčių konsultantų asociacijos narė Tatjana Erdman, VMI prie FM Operatyvios kontrolės departamento direktorius Rolandas Puncevičius, VMI prie FM Atrankos ir paramos auditui departamento vyresnioji patarėja Rūta Giedrienė, VMI prie FM Kontrolės departamento vyresnioji patarėja Diana Šalomskienė.

Darbotvarkė:

1. Tęstinė diskusija dėl Kliento profilio viešo skelbimo.
2. LBAA pateikti pasiūlymai dėl i.EKA.
3. Administracinės atsakomybės taikymas MM už neteisingai pateiktus duomenis.
4. LPJA pasiūlymas padidinti paramos sumą vienam gyventojui, numatytą LR pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje.

1. SVARSTYTA. Tęstinė diskusija dėl Kliento profilio viešo skelbimo.

VMI prie FM Atrankos ir paramos auditui departamento vyresnioji patarėja Rūta Giedrienė informavo, kad LR finansų ministerijai (toliau – FM) buvo pristatyti kliento profilio sudarymo kriterijai ir siekiami Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimai, leidžiantys jį viešinti. Šiuo metu mokesčių mokėtojai (juridiniai asmenys) savo kliento profilyje mato 25 kriterijus su jų detaliu aprašymu, tačiau, pakeitus MAĮ, viešinami būtų ne individualūs kriterijai ir jų konkrečios reikšmės, bet tik vaizdinė informacija – kiek žalių, geltonų, raudonų ir nevertinamų kriterijų mokesčių mokėtojas (juridinis asmuo) turi iš viso registravimo, deklaravimo, mokėjimo bei elgsenos srityse. Siūlomi MAĮ pakeitimai neturėtų būti suprantami kaip nustatantys pareigą mokesčių administratoriui teikti informaciją asmenims apie visus profiliavimo rezultatus. Asmenims būtų prieinama tik ribotos apimtys informacija apie profiliavimo rezultatus, t.y. tik tokia informacija, kuri gauta įvertinus mokesčių administratoriaus pasirinktus kriterijus.

Profiliavimo rezultatų viešinimas, VMI prie FM nuomone, skatintų kliento profilio atžvilgiu „rizikingus“ ar „mažai rizikingus“ mokesčių mokėtojus (juridinius asmenis) keisti savo elgseną tokiu būdu, kad būtų užtikrintas savalaikis, savanoriškas ir tinkamas mokesčių prievolių vykdymas. Profiliavimo rezultatų viešinimas taip pat leistų teigiamai viešai įvertinti tuos mokesčių mokėtojus (juridinius asmenis), kurie kliento profilio atžvilgiu laikytini „nerizikingais“.

NUTARTA. VMI prie FM lauks iš narių atsiliiepimų dėl juridinio asmens mokesstinės rizikos įvertinimo kliento profilio viešo skelbimo iki 2025-09-30 d.

2. SVARSTYTA. LBAA pateikti pasiūlymai dėl i.EKA.

LBAA pateikė pasiūlymus, įtraukti į i.EKA grąžinimų ataskaitas visus PVM apskaitai reikalingus grąžinimų duomenis ir suteikti galimybę verslui atsisiųsti i.EKA kvitų duomenis Exel arba CVS formatu. VMI prie FM viršininko pavaduotojas Artūras Klerauskas pažymėjo, kad šis klausimas jau buvo svarstytas ankstesniuose Konsultacinės tarybos posėdžiuose, ne vieną kartą atsakymai buvo teikti LBAA bei LR finansų ministerijai. Atsakymuose buvo paaiškinta, kodėl, kuriant i.EKA, buvo priimti šiuo metu realizuoti sprendimai ir funkcionalumai, kad jie buvo suderinti su verslo asociacijų deleguotais atstovais, kad siūlymai bus įvertinti, jeigu ateityje bus vykdoma i.EKA plėtra/modifikavimas. Taip pat pasiūlyti galimi alternatyvūs sprendimai.

Esminė aplinkybė - i.EKA modifikavimas pagal pateiktus pasiūlymus pareikalautų ne tik pokyčių i.EKA sistemoje, bet ir kardinalių pakeitimų kasos aparatų programinėje įrangoje, dėl ko naudotojai patirtų papildomas išlaidas. Todėl A. Klerauskas pasiteiravo, ar LBAA teikiami siūlymai buvo pristatyti ir aptariami su kitomis verslo asociacijomis, atstovaujančiomis kasos aparatų naudotojus, buvo teirautasi jų nuomonės, informuota apie galimus papildomus kaštus ir bandyta vertinti galimą naudą?

Konsultacinės tarybos nariai atsakė, kad apie pateiktų siūlymų derinimą ir svarstymus nieko nežino. Paprašyti išsakyti savo preliminarį nuomonę dėl pasiūlymų, visi tarybos nariai pasisakė kritiškai, pažymėdami, jog išsakomi papildomi poreikiai ir siūlomi funkcionalumai turėtų būti realizuojami įmonių buhalterinėje apskaitoje ir buhalterinės apskaitos sistemose, o ne i.EKA.

NUTARTA. Tarybos nariai dėl LBAA siūlymų pasisakė kritiškai, pažymėdami, jog išsakomi papildomi poreikiai ir siūlomi funkcionalumai turėtų būti realizuojami įmonių buhalterinėje apskaitoje ir buhalterinės apskaitos sistemose, o ne i.EKA.

3. SVARSTYTA. Administracinės atsakomybės taikymas MM už neteisingai pateiktus duomenis.

VMI prie FM viršininko pavaduotojas Artūras Klerauskas pristatė griežtėjančią VMI poziciją dėl mokesčio deklaracijų tikslinimo ir neteisingų duomenų deklaracijose pateikimo. Pagrindinė tokios pozicijos priežastis - net trečdalis visų PVM deklaracijų yra tikslinamos ir tikslinamos ne po vieną kartą. Neteisingų duomenų deklaravimas gali nulemti klaidingą ne tik atskirų klientų būklės bei jų rizikingumo, bet ir makro tendencijų vertinimą. Didelis tikslinamų deklaracijų skaičius sąlygoja papildomas jų tvarkymo ir tikslinimų pagrįstumo vertinimo sąnaudas. Pažymėtina, kad, teikiant žinomai neteisingas deklaracijas, gali būti siekiama paslėpti vykdomą sukčiavimą.

Todėl, vykdomų stebėsenos ir kontrolės procedūrų metu nustačius neteisingo pajamų deklaravimo faktus, bus taikoma Administracinių nusižengimų kodekso 187 str. ir 192 str. numatyta atsakomybė. A. Klerauskas pažymėjo, jog tai, anaipatol, nereiškia, kad bus baudžiama už kiekvieną deklaracijos tikslinimą. Būtinios sąlygos atsakomybei atsirasti:

- žala valstybei;
- tyčios požymiai;
- deklaracija nepatikslinta iki stebėsenos ir kontrolės procedūros pradžios.

Atsakomybė nebus taikoma, jeigu neteisingo deklaravimo priežastis yra netinkama teisės normos interpretacija, neteisinga konsultacija, techninė, vienkartinė, mažareikšmė klaida ir pan.

NUTARTA. Apie posėdžio metu pristatytą VMI poziciją tarybos nariai informuos asociacijų narius. Pristatymas pridedamas.

4. SVARSTYTA. LPJA pasiūlymas padidinti paramos sumą vienam gyventojui, numatytą LR pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje.

LPJA atstovas Arkadij Freidenzon pristatė siūlymą apsvarstyti galimybę inicijuoti Sąlygų ir apribojimų 6 punkto pakeitimą (LR pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 5 straipsnio 4 dalies taikymo sąlygų ir apribojimų („Sąlygos ir apribojimai“), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 12 d. nutarimu Nr. 861 „Dėl Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo įgyvendinimo“ („Nutarimas“) 6 punkte numatyta: „Laikoma, kad PVM mokėtojas perdavė ar sunaudojo prekes labdarai, ir taikomos Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 5 straipsnio 4 dalies nuostatos, jeigu prekės (maisto produktai, gėrimai ir kitos panašios prekės) labdaros gavėjų suvartotos ar bet kokios prekės jiems perduotos neatlygintinai, o konkretaus labdaros gavėjo gautų prekių apmokestinamoji vertė neviršija 75 eurų per kalendorinį mėnesį“), didinant minėtame punkte nurodytą sumą iki 200 Eur arba nurodant kintamą dydį, pvz., 3 bazinės socialinės išmokų (kas 2025 m. atitiktų 210 Eur sumą) dydžius per kalendorinį mėnesį.

Asociacijos nuomone, minėta 75 eurų per kalendorinį mėnesį suma yra neproporcingai maža, neatitinka pasikeitusios šalies ekonominės situacijos ir realių labdaros gavėjų poreikių, neskatina mažmeninės prekybos įmonių aukoti daugiau maisto ir nedera su Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 4 punkte įtvirtintu tikslu skatinti maisto švaistymo mažinimą ir labdarai ir (ar) paramai skirtu maisto saugų perdavimą.

NUTARTA. Nariai pritarė siūlymui didinti minėtą 75 Eur sumą ir ją susieti su ekonomikos rodikliais, t.y., kad įstatyme būtų konkreti suma ir jos indeksavimo sąlygos.

Posėdžio pirmininkė

Edita Janušienė

Posėdžio sekretorė

Renata Lukaševičienė